

Ευρυδίκη Βουγιούκα, ετών 14

Oliver Wendell Holmes Junior High, Davis, California

Ελληνική Εκκλησία του Ευαγγελισμού του Σακραμέντο

Έκθεση για το διαγωνισμό

“The St. Photios National Shrine Metropolitan Iakovos Memorial Scholarship Essay Contest”

Το θέμα του φετινού διαγωνισμού “The St. Photios National Shrine Metropolitan Iakovos Memorial Scholarship Essay Contest” με έκανε να αναρωτηθώ τί σχέση μπορεί να έχει ένα ποίημα που γράφτηκε τον δέκατο ένατο αιώνα, εκατόν σαράντα περίπου χρόνια πριν, με τον εικοστό πρώτο αιώνα. Είναι αλήθεια ότι καμία από τις πτυχές της ζωής σήμερα δεν μοιάζει με την πραγματικότητα της γενιάς στην οποία ανήκε η Emma Lazarus. Μετά από πολλή σκέψη, όμως, συνειδητοποίησα κάτι πολύ σημαντικό: παρ’ όλες τις διαφορές στο επίπεδο ζωής, την οικονομία, την κοινωνική οργάνωση, την τεχνολογία, τον πολιτισμό κλπ. των δύο αυτών εποχών, η αξία της κοινωνικής αποδοχής και το ιδανικό της αλληλεγγύης όπως περιγράφονται στους στίχους του ποιήματος της Lazarus, συνεχίζουν να είναι όχι μόνο επίκαιρα σήμερα, αλλά πιο αναγκαία από ποτέ.

Στους πέντε τελευταίους στίχους του ποιήματος της Lazarus, το άγαλμα της Ελευθερίας αποκτά φωνή και ακούγεται να λέει: “Give me your tired, your poor / Your huddled masses yearning to breathe free / The wretched refuse of your teeming shore / Send these, the homeless, tempest-tost to me”. Το κάλεσμα της Ελευθερίας απευθύνεται στους κουρασμένους, τους φτωχούς, όσους στερήθηκαν την ελευθερία και την λαχταρούν, τους άστεγους, τους κνηγνημένους, και όλους όσους δεν μπορούν να βρουν καταφύγιο πουθενά αλλού στον κόσμο. Πράγματι, οι μετανάστες του δεκάτου ενάτου αιώνα έβλεπαν την Αμερική σαν μια χώρα-μάννα που θα τους καλωσόριζε όλους με ανοιχτή την αγκαλιά της. Αυτή η ελπίδα εκφράζεται στον

τελευταίο στίχο του ποιήματος όπου το άγαλμα της Ελευθερίας φαίνεται να σηκώνει ένα φανάρι-μάλλον τον δαυλό που κρατάει—δίπλα σε μια χρυσή πόρτα.

Μπορούμε να πούμε πως η χρυσή πόρτα στο τέλος του ποιήματος αντιπροσωπεύει το Αμερικανικό Όνειρο: το όνειρο μιας χώρας με χρυσές ευκαιρίες και ατελείωτα πλούτη. Παρόλο που γνωρίζω ότι η σκληρή, και συχνά άδικη, ζωή που έζησαν πολλοί από αυτούς τους μετανάστες δεν είχε καμία σχέση με τα ιδανικά του Αμερικανικού Ονείρου, ωστόσο αυτό που μου έκανε μεγάλη εντύπωση στο ποίημα ήταν το πνεύμα της αλληλεγγύης που εκφράζει η Ελευθερία για ομάδες ανθρώπων που η κοινωνία της εποχής εκείνης απορρίπτει.

Η Ελευθερία στο ποίημα της Lazarus φωτίζει το δρόμο και ανοίγει την πόρτα σε όλους τους εξόριστους, και σε αυτούς που ζούνε στο περιθώριο, χωρίς να νοιάζεται σε ποια φυλή ανήκουν. Σήμερα, η κοινωνία μας χρειάζεται ανθρώπους με ιδανικά όπως αυτά της Ελευθερίας-ανθρώπους που να αγκαλιάζουν τους συνανθρώπους τους με αγάπη και συμπόνια, και που να νοιάζονται για την ευημερία των άλλων. Αν σκεφτεί κανείς τα γεγονότα των τελευταίων δεκαετιών που έχουν να κάνουν με τον ρατσισμό, τον εκφοβισμό, τον κοινωνικό αποκλεισμό, τότε καταλαβαίνει πόσο επίκαιροι είναι οι στίχοι της Lazarus.

Δύο προσωπικές μου εμπειρίες με έκαναν να σκεφτώ τους στίχους “The wretched refuse of your teeming shore / Send these, the homeless” προσεκτικά. Στο σχολείο μου, το Oliver Wendell Holmes Junior High στην πόλη Davis της Καλιφόρνιας, είμαι μέλος μιας επιτροπής που έχει σαν στόχο να πολεμήσει τον εκφοβισμό και να προάγει την αλληλεγγύη στο χώρο του σχολείου μας. Όλα τα μέλη της επιτροπής αναγνωρίζουμε πόσο σημαντικό είναι για ένα άτομο να νιώθει ότι το περιβάλλον του δεν το απορρίπτει και ότι ανήκει κάπου. Η φράση “The wretched refuse” με έκανε να σκεφτώ τις προσπάθειες της επιτροπής να εξασφαλίσουμε ένα ασφαλές και ζεστό περιβάλλον για το προσωπικό και τους μαθητές στο σχολείο μας. Όσο για τη φράση “Send these, the homeless” μου έφερε στο μυαλό την εικόνα που αντικρύζω κάθε φορά που πηγαίνουμε με την οικογένειά μου στην εκκλησία του Ευαγγελισμού στο Σακραμέντο: δεκάδες άστεγοι κοιμούνται κάτω από τη γέφυρα που βρίσκεται απέναντι από την

εκκλησία επειδή δεν έχουν πού να μείνουν. Η εμπειρία μου στο συμβούλιο του σχολείου και οι άστεγοι του Σακραμέντο με βοήθησαν να νιώσω βαθιά πόσο επίκαιρα είναι τα λόγια της Ελευθερίας στο ποίημα της Lazarus σήμερα.

Η Emma Lazarus μπορεί να έγραψε το ποίημά της πριν εκατόν σαράντα χρόνια, αλλά τα λόγια της Ελευθερίας στο ποίημα “The New Colossus” είναι πιο επίκαιρα σήμερα από ό,τι ήταν τότε. Ο κόσμος του εικοστού πρώτου αιώνα χρειάζεται περισσότερους ανθρώπους που να σκέφτονται και να ενεργούν όπως η Ελευθερία του ποιήματος. Αν δείχνουμε συμπόνια και αλληλεγγύη, αν πολεμάμε τις διακρίσεις και αγκαλιάζουμε τους συνανθρώπους μας από όπου και αν προέρχονται, αν τους ανοίγουμε την πόρτα του σπιτιού μας–αλλά και της καρδιάς μας–τότε ο κόσμος μας θα είναι αντάξιος αυτού που οραματίστηκε η Emma Lazarus.